
Pormestari Juhana Vartiainen

VANHUSNEUVOSTON ESITYS HELSINGIN LIITTYMISESTÄ WHO:N IKÄYSTÄVÄLLISTEN KAUPUNKIEN VERKOSTOON

Vanhusneuvosto päätti kokouksessaan 12.10.2022 esittää, että Helsingin kaupunki liittyisi Maailman terveysjärjestön WHO:n Ikäystävällisten kaupunkien verkostoon (The Global Network for Age Friendly Cities and Communities).

Verkosto on WHO:n maailmanlaajuinen ikäystävällisten kaupunkien ja yhteisöjen verkosto, joka käsittää tällä hetkellä 1439 kaupunkia ja yhteisöä 51 maassa.

Lisätietoja on verkoston [verkkosivuilla](#). Verkoston tavoitteena on

- yhdistää kuntia ja vastaavia yhteisöjä ympäri maailman yhteisellä näkökulmalla "tämä kunta/yhteisö on hyvä paikka ikääntyä";
- edistää ikääntyneiden osallistumista yhteisöön ja terveellistä ja aktiivista ikääntymistä sekä
- auttaa kaupunkia kehittämään ikäystävällisiksi.

Verkostoon liittyminen kuvastaa kaupunkien sitoutumista

- kuulla ikääntyvän väestönsä tarpeita;
- arvioida ja seurata omaa ikäystävällisyyttään;
- tehdä yhteistyötä ikääntyneiden ja muiden tahojen kanssa ikäystävällisten fyysisten ja sosiaalisten ympäristöjen luomiseksi sekä
- jakaa kokemuksia, saavutuksia ja oppeja muiden kaupunkien ja yhteisöjen kanssa.

Suomalaiset kaupungit ovat liittyneet verkostoon vuodesta 2012 alkaen. Siihen kuuluvat mm. Tampere, Turku, Lahti, Vaasa ja Vantaa. Myös Espoo on päättänyt hakea jäsenyyttä. Verkostolla on vahva pohjoismainen ulottuvuus. Pohjoismainen hyvinvointikeskus (Nordens Välfärdscenter) koordinoi pohjoismaista ikäystävällisten kaupunkien verkostoa, joka on osa globaalia verkostoa. Pohjoismaiseen verkostoon kuuluvat mm. Oslo, Trondheim, Göteborg, Uppsala, Tukholma ja Reykjavik.

Helsinki on pääkaupunki ja Suomen suurin kaupunki. Myös yli 65-vuotiaiden lukumäärä on Suomen suurin. Helsingin tulee näyttää maailmalle, että se huolehtii vanhuksistaan, joista monet ovat nähneet viime sotien synkät ajat ja olleet rakentamassa hyvinvoivaa pääkaupunkia vuosikymmenien ajan.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen edellyttää viisautta ja vastuullisuutta. Helsingin on toimittava aktiivisesti ilmastokriisin torjumisessa, ilmastomuutoksen seurauksiin sopeutumisessa ja luonnon monimuotoisuuden puolustamisessa.

Ikäihmisten hyvinvoinnista on pidettävä huolta ja ikääntynyt väestö nähtävä voimavarana. Eliniän piteneminen on tervetullutta ja lisää hyvän elämän mahdollisuuksia.

Ikääntyneet ovat heterogeeninen ryhmä. Suurin osa heistä voi pysyä työ- ja toimintakykyisinä nykyistä pitempään, kun he saavat säilyttää hyvän fyysisen ja psyykkisen vointinsa. Toimimalla ikääntyneiden parhaaksi säästetään julkisissa sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksissa ja ylläpidetään yksilötason hyvinvointia. Tämä on kaikkien etu.

Helsinki haluaa strategiansa mukaan olla maailman toimivin kaupunki. Seniorikeskuksissa on monipuolisia palveluita. Niiden toimintaa tulee edelleen kehittää ja suunnitella yhteistyössä kokemusasiantuntijoiden kanssa. Kotihoitoa on kehitettävä ja sen toimivuus varmistettava. Samalla on huolehdittava iäkkäistä omaisista, jotka ovat jääneet hoitamaan läheisiään. Iäkkäiden palveluverkossa on huomioitava helsinkiläisten ja kaupungin alueiden erilaiset lähtökohdat ja tarpeet. Palveluita on saatava riittävän lähellä. Jalkautuvaa, kotiin vietävää palvelua on lisättävä. Ennakoivaa otetta ja hoidon jatkuvuutta on vahvistettava erityisesti niiden kohdalla, jotka tarvitsevat paljon palveluita.

Helsinki on huolehdittava iäkkäiden asukkaidensa digituesta ja sovellusten kehittämisestä, asukkaiden tarpeet huomioon ottaen. Muistiystävällisenä kaupunkina Helsingin on taattava muistisairaille inhimilliset ja ihmisarvoa kunnioittavat olosuhteet.

Helsinki on kaikkien ikäluokkien kaupunki, jossa tulevaisuudenkin vanhusten tulee voida hyvin. Kaksikielisenä kaupunkina Helsinki tarvitsee laadukkaat ja saumattomat palvelut myös ruotsiksi. Samalla on otettava huomioon eri kulttuureista saapuneet palvelujen käyttäjät. Osaavasta työvoimasta käydään maailmalla kovaa kilpailua. Monissa kulttuureissa perhekeskeisyys on tärkeää ja perheeseen kuuluu monia sukupolvia. Helsingin tulee olla kaupunki, johon voi asettua koko perheen voimin.

Ikäystävällisten kaupunkien verkostoon liittyminen on maksutonta. Ainoa kustannus on kaupungin työpanos yhteyksien ylläpitämisessä ympäri maailmaa ja pohjoismaisella tasolla. Vastapainoksi Helsinki saa näkyvyyttä, joka voi innostaa osaavien ihmisten muuttamista ikäystävälliseen kaupunkiin. Verkoston jäsenten edellytetään tuottavan kuvauksia hyvistä käytänteistään ikääntyneisiin liittyen.

Helsinki korostaa hyvinvointisuunnitelmassaan ikääntyneiden hyvinvointia. Ikäystävällisten kaupunkien verkosto auttaa Helsinkiä kehittämään strategiansa ja hyvinvointisuunnitelmansa mukaisesti.

Verkostoon liittyminen oli esillä pormestarin ja vanhusneuvoston tapaamisessa 6.10.2021. Verkoston jäsenyyttä anotaan kaupunginjohtajan allekirjoittamalla kirjeellä. Esitämme, että pormestari valmistelisi kaupunginhallitukselle esityksen verkostoon liittymisestä.